

ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА
для студентів III курсу спеціальності
«Технології медичної діагностики та лікування»
медичного факультету №4 на 2020-2021 н.р.

«Емоційний інтелект»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення(курс)	3 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – формування у студентів уявлення та розуміння сутності «емоційного інтелекту», основних тенденції вивчення та операціоналізації цього феномену, важливість розвитку емоційного інтелекту як комплексу здібностей, диспозиційних характеристик та специфічних компетентностей необхідних для оптимального функціонування людини як суб'єкта суспільного та сімейного життя та ознайомлення з технологіями розвитку емоційного інтелекту.

Завдання:

- формування уявлень студентів про сутність «емоційного інтелекту» та його взаємозв'язок з професійним середовищем;
- визначити місце «емоційного інтелекту» у теорії множинності виявлення інтелекту, ознайомити студентів з історією формуванням поняття «емоційний інтелект», з різними підходами до його концептуалізації;
- забезпечити усвідомлення студентами зовнішніх та внутрішніх компонентів «емоційного інтелекту» й особливостей їх виявлення як динамічної системи;
- з'ясувати критерій визначення ієрархічної структури рівнів сформованості «емоційного інтелекту»;
- сформувати у студентів уявлення про роль «емоційного інтелекту» як вирішального фактору успішності самореалізації особистості.
- інтеграція та систематизація знань про «емоційний інтелект»;
- опанування технологій розвитку емоційного інтелекту;
- вироблення готовності до впливу емоційного фактору на професійне середовище.

У результатівивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- найбільш важливі етапи, факти та персоналії в історії розвитку теорії емоційного інтелекту;
- стан розробки підходів до концептуалізації феномену емоційного інтелекту і його вимірювання;
- закони емоцій, внутрішні та зовнішні компоненти емоційного інтелекту й особливості їх виявлення як динамічної єдності;
- ієрархічну структуру рівнів сформованості емоційного інтелекту, витоки його стресозахисного та адаптаційного потенціалу.

Вміти:

- об'єктивно оцінювати погляди різних авторів на розуміння закономірностей функціонування емоційної сфери людини;
- застосовувати отримані знання для цілеспрямованого формування власного емоційного інтелекту в процесі навчання та життєдіяльності;

- застосовувати набуті знання для оцінки рівнів сформованості емоційного інтелекту суб'єктів різних вікових категорій;
- усвідомлювати переваги і недоліки існуючих підходів до формування емоційного інтелекту методами соціально-психологічного навчання.
- аналізувати методи від емоційної напруженості, надмірної самокритичності, скутості, роздратування;
- володіти навичками глибокого пізнання і розуміння своїх емоцій та переживань.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Витоки уявлень про емоційний інтелект у філософських вченнях.
2. Історія становлення уявлень про емоційний інтелект у зарубіжній психології.
3. Підходи до концептуалізації феномену емоційного інтелекту як системи вроджених здібностей.
4. Уявлення про емоційний інтелект як інтегративну, контекстуалізовану властивість індивідуальності.
5. Диспозиційна модель емоційного інтелекту К. Петрідеса та Е. Фернхема.
6. Закони емоцій.
7. Стратегії саморозвитку емоційного інтелекту.
8. Тренінг емоційного інтелекту.
9. Психічна травма та емоційне перевчання.
10. Управління гнівом: емоційна стійкість в конфлікті.
11. Почуття впевненості в собі: шлях від самооцінки до самоцінності.
12. Інфікування почуттям вини: технологія звільнення.
13. Анатомія почуття образи: рецепт радикального пробачення.
14. Почуття заздрості: як знаходити в ньому користь.
15. Посилення емоції радості: ресурс, який завжди поруч.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
 ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
 ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
 ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.
 СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Павлюк Олеся Ігорівна - кандидат політичних наук, доцент.

до Положення про порядок та умови обрання
здобувачами вищої освіти вибіркового навчального дисциплін
у Вищому державному навчальному закладі України
«Буковинський державний медичний університет»

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчального дисциплін**

«Релігієзнавство»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення(курс)	1 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Мета навчальної дисципліни—знайомство студентів із існуючими релігійними традиціями світу; розширення їхнього знання щодо основних понять, функцій та структурних елементів релігії як феномену людської історії; вивчення історії розвитку духовних, культових, обрядових та ритуальних практик релігій, умов виникнення основних вчень та формування їхньої регіональної, культурної специфіки. Метою курсу також є ознайомлення студентів щодо специфіки розвитку релігієзнавства як наукової міжгалузевої дисципліни, її основних принципів та методології, яка ґрунтується на філософському спадку.

Завдання:

- засвоєння основних термінів і понять релігії;
- застосовувати теоретичні знання християнської етики та моралі у повсякденному житті;
- сформувати у студентів систему релігійних знань;
- активізувати знання релігійної етики та моралі при вивченні інших дисциплін;
- оцінювати і приймати відповідні рішення у ситуаціях, що вимагають релігійних знань;
- навчити студентів творчому мисленню;
- ознайомлювати з історією виникнення релігійних поглядів, становленням, розвитком, доктринами та релігійною практикою сучасних конфесій;
- ознайомити з впливом релігії на історичний розвиток людства;
- сформувати стійкі світоглядні позиції.

Результати навчання: пропонувати власні способи вирішення релігійних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові та релігійні відмінності; ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності медика; демонструвати соціально відповідальну та

свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- основні теоретичні положення дисципліни християнство, релігія, дух, душа, мораль, релігійна етика, релігійна картина світу.
- причини виникнення і функціонування християнства в Україні та за її межами;
- принципи і методи дослідження релігійних феноменів,
- світоглядно-гуманістичний зміст вільнодумства.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- на основі ґрунтовного фундаментального знання релігієзнавства опанувати самостійний стиль мислення;
- формувати свою власну позицію з плюралістичної точки зору;
- застосовувати набуті знання як методологічну основу при вирішенні теоретичних і практичних завдань фахових дисциплін, при аналізі загальних проблем сьогодення в їх суспільних і особистісних вимірах;
- орієнтуватися в сучасних релігійних ситуаціях.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Релігія як сфера духовних феноменів людства.
2. Первісні форми релігії.
3. Етно-національна типологія релігії (регіональний аспект).
4. Східні національні релігії.
5. Світові релігії: буддизм.
6. Світові релігії: християнство.
7. Історія розвитку традиційного християнства.
8. Світові релігії: іслам.
9. Новітні релігійні течії (НРТ).
10. Релігійна історія України.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.

СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Слубська Анна Ярославівна – кандидат філософських наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Основи соціальної психології»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення(курс)	3 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – володіння ґрунтовними знаннями в галузі соціальної психології, що дозволить адекватно визначати соціо- та психологічні фактори ефективної взаємодії. Оволодіння знанням основних соціально-психологічних закономірностей функціонування медичних установ та підрозділів, що дозволить створювати оптимальний психологічний клімат медичних колективів, вдосконалювати взаємовідносини в колективі. Знання основних принципів та правил ефективного спілкування, механізмів впливу, закономірностей розвитку і функціонування групи дозволить встановлювати більш повний особистісний контакт у професійній сфері; гармонізувати відносини з оточуючими, оптимізувати адаптації до соціального середовища під час реабілітації, застосовувати в своїй професійній діяльності індивідуальний підхід, об'єктивно оцінювати особистість, її соціальні взаємозв'язки та враховувати це у виборі комунікативних стратегій.

Завдання:

- сформувати у студентів систему психологічних знань; формування знань і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психологічних знань про людину для аналізу конкретних життєвих ситуацій;
- активізувати знання психології та комунікативну компетентність при вивченні інших дисциплін;
- оцінювати і приймати відповідні рішення у ситуаціях, що вимагають психологічних знань;
- аналіз змісту основних підходів, теоретичних концепцій дослідження соціально-психологічних явищ і процесів (феноменів);
- виявлення соціально-психологічних закономірностей спілкування і взаємодії людей, засоби аналізу та інтерпретації процесу спілкування, засобів і механізмів впливу;
- аналіз феномену «особистість» та «група» в соціальній психології;
- охарактеризувати сутність суспільних стосунків;
- висвітлення можливостей застосування теорії щодо функціонування в соціумі (як у малих, так і у великих групах) у щоденній практиці;
- розглянути особливості дисгармонійних відносин та навчитись оптимізувати міжособистісні відносини;

- формувати вміння у студентів використовувати психологічні знання курсу у майбутній професійній діяльності.

Результати навчання: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем особистості; здатність встановлювати психологічний контакт з іншими; ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- основні підходи, теоретичні концепції дослідження соціально-психологічних явищ і процесів (феноменів)
- види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації;
- сутність і закономірності розвитку особистості
- сутність і закономірності соціалізації особистості
- тактики та стратегії спілкування,
- закони та способи комунікативної поведінки
- особливості медичного спілкування
- соціально-психологічні аспекти взаємодії.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти:**

- орієнтуватись у наукових джерелах з психологічної тематики (соціально-психологічні особливості медичного спілкування), самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, володіти методами психологічного дослідження міжособистісних стосунків в групі;
- володіти навичками участі в спеціалізованих медичних тренінгових групах для вирішення складних випадків медичної практики та конфліктів;
- налагоджувати ефективну міжособистісну взаємодію;
- застосовувати знання з різних галузей психології здійснювати психологічний вплив на особистість у межах професійного спілкування;
- застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності- приймати обґрунтоване рішення;
- обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи;
- використовувати різноманітні тактики та стратегії спілкування;
- застосовувати оптимальні для конкретної ситуації способи комунікативної поведінки;
- володіти прийомами та техніками ефективної комунікації у взаємодії з колегами;
- налагоджувати терапевтичне співробітництво під час виконання професійної діяльності.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Місце соціальної психології в системі наукового знання. Предмет і методи дослідження соціальної психології.
2. Історія виникнення і розвитку соціальної психології. Аналіз основних напрямів сучасної західної соціальної психології

3. Поняття, загальна характеристика та структура соціально-психологічного спілкування.
4. Психологічні засоби впливу в процесі спілкування.
5. Психологія впливу та механізми впливу.
6. Основні характеристики соціально-психологічної моделі особистості.
7. Особистість в соціальній психології. Позиція особистості. Поняття соціальної установки.
8. Соціалізація особистості: поняття, зміст, інститути. Механізми соціалізації
9. Поняття соціальної групи. Поняття та процеси групової динаміки. Прийняття групового рішення.
10. Соціально-психологічні аспекти міжособистісної взаємодії. Особливості медичного спілкування.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.
СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Психологія сім'ї»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення(курс)	3 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – розкрити психологічні особливості сучасної сім'ї, об'єктивні і суб'єктивні умови її розвитку, роль сім'ї в соціалізації особистості майбутнього фахівця.

Завдання:

- визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання в межах навчальної дисципліни;
- дотримуватися певного наукового підходу у вивченні сім'ї;
- з'ясувати специфіку внутрішніх і зовнішніх детермінант, які спонукають сім'ю до певного стилю життєдіяльності;
- орієнтуватися в наукових уявленнях про нормативні та ненормативні кризи сім'ї, критично їх аналізувати;
- проводити діагностику та корекцію подружніх стосунків на основі наявної достовірної теоретичної інформації;
- використовувати переваги окремих методів дослідження подружніх стосунків;
- знаходити найбільш оптимальні шляхи вивчення конкретної сім'ї з урахуванням індивідуальних особливостей чоловіка та дружини;
- враховувати внутрішній потенціал сім'ї та прогнозувати її перспективи.

Результати навчання: демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування сучасної сім'ї в контексті професійних завдань; рефлексувати та критично оцінювати достовірність отриманих знань ; використовувати отримані знання на практиці.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- предмет, об'єкт і завдання навчальної дисципліни;
- методологію соціально-психологічних досліджень проблем шлюбно-сімейних стосунків;
- поняття «шлюб» і «сім'я» з точки зору представників різних психологічних напрямів та підходів;
- форми організації шлюбно-сімейних стосунків в історичному контексті;
- особливості функціонально-рольової структури сімейних відносин;
- життєвий цикл сім'ї та динаміку сімейних відносин;
- стилі і помилки у вихованні дітей у сім'ї;

- причини сімейних і подружніх конфліктів, концепції та форми дестабілізації сімейних стосунків;
- основні форми та методи психологічної допомоги дисфункційним сім'ям (подружжя, батьки, діти);

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- розрізняти конфліктні, кризові і проблемні сім'ї;
- розрізняти дисфункційні та функціонально неспроможні сім'ї;
- виявляти рівень психологічного здоров'я сім'ї;
- проводити діагностичну та просвітницьку роботу з сім'єю;
- проводити виховні бесіди/тренінги зі старшокласниками, батьками із проблем підготовки до сімейного життя, профілактики й усунення конфліктних ситуацій у родині, виховання та розвитку дитини у сім'ї;
- надавати рекомендації членам родини з метою покращення психологічного мікроклімату у сім'ї, сприяння задоволенню потреб та гармонійному розвитку членів родини.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Об'єкт, предмет і завдання психології шлюбно-сімейних стосунків.
2. Процес і методи соціально-психологічних досліджень сімейно-шлюбних стосунків.
3. Форми організації шлюбно-сімейних відносин в історичному контексті.
4. Тенденції розвитку альтернативних форм шлюбно-сімейних стосунків на сучасному етапі.
5. Функціонально-рольова структура сімейних відносин.
6. Порушення структури і функціонування сімейної системи.
7. Динаміка шлюбно-сімейних стосунків.
8. Специфіка сімейного і подружнього конфлікту. Аналіз причин конфліктів у шлюбі та сім'ї.
9. Концепції і форми розпаду сімейних стосунків.
10. Шляхи профілактики дестабілізуючих явищ у шлюбно-сімейних стосунках.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.
- СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осіпенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

до Положення про порядок та умови обрання
здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін
у Вищому державному навчальному закладі України
«Буковинський державний медичний університет»

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Психологія управління»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення(курс)	4 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – формування знань, навичок і вмінь, розвиток здібностей, що дають змогу здійснювати управлінську, організаційну, методичну, інноваційну діяльність, керуючи організаціями з урахуванням розвитку та ефективного використання їх кадрового потенціалу; сприяти формуванню вмінь і навичок ефективного використання методів і засобів, розроблених в психології управління для забезпечення успішного розв’язання керівниками різноманітних управлінських проблем, що сприятиме розвитку системи необхідних професійних якостей медичних фахівців, що працюють у системі «людина-людина», їх професійному та особистісному становленню як конкурентоспроможних фахівців у майбутньому.

Завдання:

- розкриття теоретичних основ психології управління, змісту та особливостей психологічних аспектів управлінської діяльності;
- формування системи наукових понять і науково впорядкованих базових уявлень про істотні аспекти активності людини як суб’єкта праці;
- ознайомлення з психологічними закономірностями трудового процесу, психологічними вимогами до особистості працівника та керівника, а також формування навичок здійснення відповідної психологічної допомоги співробітникам організацій;
- засвоєння соціально-психологічних закономірностей управлінської діяльності, впливу керівників на персонал соціальних організацій і взаємодії з ним;
- оволодіння методами психології управління, спираючись не лише на систему практичних занять, але і на базову фундаментальну підготовку студента, органічно збагачуючи останню;
- вироблення у студентів умінь аналізувати соціально-психологічні процеси і явища в медичних організаціях, застосовуючи на практиці отримані знання;
- культивування рівної пошани до різних видів праці і представників різних професійних спільнот.

Результати навчання: застосовувати систему методів та засобів психології управління, аналізувати соціально-психологічні процеси і явища в медичних організаціях, застосовуючи на практиці отримані знання; засвоєння соціально-психологічних закономірностей управлінської діяльності, впливу керівників на персонал соціальних організацій і взаємодії з ним.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- предмет, завдання і зміст дисципліни психологія управління;
- методологічні основи психології управління персоналом;
- історію і сучасний стан розвитку психології управління;
- психологію особистості в управлінні;
- закономірності управлінського впливу на персонал організації, управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів;
- психологію управління рекламною діяльністю організації;
- особистість працівника, її структуру і прояви;
- психологічні аспекти керівництва і лідерства;
- психологію управління людськими ресурсами;
- основи теорії організації і управління, планування і прогнозування кадрової роботи в організації, фахової орієнтації якісного аналізу складу кадрів, організації і соціальної адаптації працівників, науково-обґрунтованого добору і розстановки кадрів;
- головні форми і джерела комплектування штатів, оплати праці, матеріального і морального заохочування, шляху їх удосконалювання;
- психологію конфліктів в управлінні;
- соціально-психологічну специфіку ділового спілкування в управлінській діяльності;
- психологія ведення ділових переговорів;
- форми організації та планування робочого часу в управлінні;
- правові аспекти управління персоналом;
- психологічні особливості людей, їх взаємодії, закономірності функціонування соціальної організації;
- сучасні засоби стимулювання працівників медичних організацій;
- специфіку і значущість медичної професійної діяльності в сучасних соціокультурних умовах;
- особистісні особливості персоналу організацій;
- методи розвитку навичок самоменеджменту;
- основні характеристики професійної діяльності персоналу організацій;
- види міжособистісної взаємодії в організації;
- методи отримання влади та здійснення впливу на колектив організації.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- виявляти закономірності управлінського впливу на персонал організації;
- розкривати закономірності управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів;
- використовувати методи психологію управління рекламною діяльністю організації;
- проводити методи особистості працівника, її структуру і прояви;
- використовувати знання психологічних аспектів керівництва і лідерства з метою ефективного управління в колективі;
- планувати і прогнозувати кадрову роботу в організації, методи соціальної адаптації працівників, науково-обґрунтованого добору і розстановки кадрів;
- застосовувати психологічні методи розв'язання конфліктів в управлінні;
- використовувати техніку ділового спілкування в управлінській діяльності;
- обґрунтовувати методи ведення ділових переговорів в ефективній управлінській діяльності;
- ефективно організовувати та планувати робочий час в управлінні (методи тайм-менеджменту);

- визначати психологічні особливості людей, їх взаємодії, закономірності функціонування соціальної організації;
- використовувати методи розвитку навичок самоменеджменту;
- використовувати методи отримання влади та здійснення впливу на колектив організації.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Теоретичні засади психології управління. Управління як соціальний феномен.
2. Прикладні проблеми сучасної психології управління.
3. Профорієнтація, профадаптація, професійне навчання в системі психології управління.
4. Психологічні аспекти управлінської діяльності.
5. Психологічні аспекти керівництва і лідерства.
6. Особистість керівника як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності.
7. Психологічні закономірності управлінського впливу.
8. Психологія управління груповими процесами.
9. Психологічні закономірності ділового спілкування в управлінні.
10. Психологія стресу у діяльності керівника.
11. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання.
12. Тайм-менеджмент у психології управління.
13. Правові аспекти психології управління персоналом.
14. Психологія управління рекламною діяльністю організації.
15. Психологічні складові іміджу та організації та персоналу.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
 ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
 ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
 ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.
 СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Психологія конфлікту»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення (курс)	1 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни –розкриття та вивчення системи детермінант різних видів життєвих конфліктів, визначення основних закономірностей та особливостей прояву, засвоєння методів їх профілактики та конструктивного розв’язання.

Завдання:

- оперувати понятійно-категоріальним апаратом психології конфліктів, усвідомлювати соціально-психологічні наслідки конфліктів;
- визначити власний стиль поведінки у конфліктних ситуацій;
- ефективно розв’язувати міжособистісні, групові та міжгрупові конфлікти й запобігати їх виникненню;
- попереджати і вирішувати конфлікти у професійному середовищі;
- створювати сприятливий соціально-психологічний клімат у професійному колективі;
- попереджати та конструктивно розв’язувати групові конфлікти та конфлікти у студентському середовищі;
- творчо розв’язувати конфліктні ситуації під час ділових переговорів.

Результати навчання: усвідомлення соціально-психологічних наслідків конфліктів; ефективно розв’язувати міжособистісні, групові та міжгрупові конфлікти й запобігати їх виникненню; створювати сприятливий соціально-психологічний клімат у професійному колективі; попереджати та конструктивно розв’язувати групові конфлікти та конфлікти у студентському середовищі; використовувати отримані знання на практиці.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- базові категорії психології конфлікту;
- сутність теорій конфлікту в психології;
- природу і причини конфліктів;
- типологію конфліктів;
- структуру та динаміку конфліктів;
- стилі і стратегії поведінки в конфліктах;
- процедури примирення, особливості та правил проведення медіації;
- шляхи психокорекції конфліктної поведінки;
- методи діагностики стратегій поведінки в конфліктній ситуації.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, володіти методами психологічного дослідження міжособистісних стосунків в групі;
- налагодження ефективної міжособистісної взаємодії.
- аналізувати конфліктну ситуацію та конфлікт;
- визначати причини конфлікту;
- визначати психологічні бар'єри конструктивного вирішення конфлікту;
- передбачати шляхи запобігання та врегулювання конфліктів;
- користуватися методиками для визначення конфліктності особистості та її схильності до певних стилів поведінки в конфлікті;
- використовувати різні технології розв'язання конфліктних ситуацій;
- виступати посередником у вирішенні конфліктів.
- регулювати спілкування в професійній системі з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей;
- здійснювати психологічний вплив на особистість у межах професійного спілкування;
- створювати сприятливий соціально-психологічний клімат у професійному колективі;
- попереджати та конструктивно розв'язувати групові конфлікти та конфлікти у студентському середовищі;
- творчо розв'язувати конфліктні ситуації під час ділових переговорів.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Конфлікт: поняття і предмет вивчення.
2. Багатогранність конфлікту.
3. Феноменологія і аналіз конфлікту.
4. Психологічні причини конфліктів.
5. Типології конфліктних особистостей.
6. Внутрішньоособистісний конфлікт.
7. Внутрішньоособистісний конфлікт, адиктивна та суїцидальна поведінка.
8. Конфлікти у міжособистісних відносинах.
9. Превентивна психологія конфлікту.
10. Психологія управління конфліктами.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.

СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

до Положення про порядок та умови обрання
здобувачами вищої освіти вибіркового навчального дисциплін
у Вищому державному навчальному закладі України
«Буковинський державний медичний університет»

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчального дисциплін**

«Психологія менеджменту»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення(курс)	4 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – формування цілісного уявлення про психологію менеджменту як розділу психологічної науки, що розглядає закономірності управління людськими ресурсами в сучасній організації. Курс повинен закласти основи психологічної компетентності у вирішенні завдань підвищення ефективності виробництва на основі знання передових технологій і методів управління персоналом.

Завдання:

- знати закони розвитку природи, суспільства та мислення; соціально-економічну значущість майбутньої професії;
- усвідомити ступінь соціальної відповідальності за управлінські рішення; психологічні основи розробки та реалізації концепції управління персоналом;
- оволодіти психологічними основами формування системи мотивації та стимулювання;
- засвоїти психологічні основи ділового спілкування;
- організовувати групову роботу на основі знання процесів групової динаміки та принципів формування команди;
- здійснювати ділове спілкування: публічні виступи, переговори, проведення нарад, ділове листування, електронні комунікації;
- забезпечувати дотримання етичних норм взаємовідносин в організації.
- емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям;
- вміння забезпечувати дотримання етичних норм взаємовідносин в організації;
- демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Результати навчання: оперувати у професійній діяльності знаннями законів розвитку природи, суспільства і мислення; аналізувати й оцінювати події та процеси в їх динаміці та взаємозв'язку; розставляти пріоритети, ставити особисті цілі, вчитися на власному досвіді і досвіді інших; застосовувати на практиці розробки та впровадження програм і процедур підбору та відбору персоналу; реалізовувати сучасні технології соціальної роботи з персоналом; організовувати групову роботу на основі знання процесів групової динаміки та принципів формування команди; здійснювати ділове спілкування: публічні

виступи, переговори, проведення нарад, ділове листування, електронні комунікації; забезпечувати дотримання етичних норм взаємовідносин в організації; використовувати отримані знання на практиці.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- закони розвитку природи, суспільства та мислення;
- соціально-економічну значущість майбутньої професії;
- психологічні основи розробки та реалізації концепції управління персоналом;
- психологічні основи формування системи мотивації та стимулювання;
- психологічні основи ділового спілкування;
- процеси групової динаміки та принципів формування команди;
- закономірності ділового спілкування: публічні виступи, переговори, проведення нарад, ділове листування, електронні комунікації;
- етичні норми взаємовідносин в організації;
- тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям;
- вміння забезпечувати дотримання етичних норм взаємовідносин в організації;
- демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Психологія менеджменту як наука про ефективне управління. Предмет та завдання.
2. Методи дослідження в психології менеджменту.
3. Менеджмент в медичних організаціях: ефективне управління, орієнтоване на результат.
4. Управління та лідерство. Види лідерів в медичних організаціях. Способи підвищення ефективності лідерства.
5. Стили і методи управління. Стили та методи управління на основі теорій «X», «Y», «Z».
6. Моделі керівництва. Ситуаційна модель Фідлера.
7. Стили прийняття рішення на основі моделі Врума-Йеттона.
8. Тайм-менеджмент та комунікація. Модель організаційної ієрархії. Правило Вільфредо Парето.
9. Робота з персоналом. Особливості поведінки людей різних психологічних типів в ділових відносинах.
10. Групові процеси в організаціях. Формування команди. Групові норми та поведінка.
11. Управління кадрами в кризовій ситуації.
12. Психологічні особливості міжособистісних комунікацій в управлінській діяльності.
13. Форми ділової комунікації. Ділові переговори і ділова розмова.
14. Вирішення конфліктних ситуацій в організації.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.

СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Психологія здоров'я»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення(курс)	1 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – дати студентам уявлення про загальну концепцію здоров'я людини, поняття порушень психологічного здоров'я та їх чинників, основні характеристики способу життя та чинники формування здорового способу життя, знайомить із особливостями проблем, пов'язаних зі способом життя, основними видами психогігієни та психопрофілактики, факторами збереження здоров'я, формує вміння застосовувати знання з психології здоров'я людини у професійній діяльності, виявляти особливості впливу на психологічне здоров'я соціально-економічних, соціально-політичних, екологічних і біосоціальних чинників, визначати індивідуально-психологічні відмінності особистості в залежності від способу життя та наявності хвороби, аналізувати дескриптори та детермінанти психологічного здоров'я для здійснення заходів психогігієни і психопрофілактики, що є важливими елементами у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця.

Завдання:

- Оволодіння системою знань медико-соціальних основ психологічного здоров'я;
- Формування клінічного світогляду та засвоєння низки медико-психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та майбутній діяльності студента;
- Формування особливого бачення психології здорової особистості, психології здорового способу життя, порушень психологічного здоров'я людини, медико-соціальних основ проблем хворої людини;
- Опанування вмінням ефективної побудови та організації міжособистісної взаємодії студентів;
- Оволодіння вмінням аналізу різного роду психосоціальних та медико-соціальних ситуацій в житті;
- Осмислення найбільш ефективних методів впливу на особистість хворої людини та її родичів;
- Розуміння питань психопрофілактики і психогігієни;
- Вироблення навичок практичного втілення вмінь методів психопрофілактики та психогігієни;
- Розвиток навичок науково-дослідницької роботи студентів, наполегливості та активності в оволодінні основами майбутньої професії.

Результати навчання: ефективно формувати та доносити власні висновки та пояснення до фахівців, пацієнтів і їх родичів та планувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; встановлювати відповідні професійні зв'язки для досягнення результату; встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності; встановлювати міжособистісні зв'язки для забезпечення якісного виконання поставлених завдань; встановлювати відповідні зв'язки для досягнення поставлених цілей; використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії; доносити власну громадську позицію; встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків; встановлювати відповідні зв'язки для досягнення позитивного результату.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- методи аналітичного аналізу та застосування набутих знань
- об'єм своїх обов'язків та шляхи виконання поставлених завдань
- методи оцінювання показників якості
- тактики спілкування, закони та способи комунікативної поведінки
- методики та стратегії спілкування, свої громадські права та обов'язки
- права, обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти:**

- розв'язувати ті професійні задачі, які виникають у професійній діяльності, що потребує постійного оновлення
- здійснювати професійну діяльність, що потребує постійного оновлення та інтеграції знань
- проводити аналіз інформації, формулювати власну думку та приймати обґрунтовані рішення
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.
- визначати завдання та бути наполегливим і сумлінним при виконання обов'язків
- якісно виконувати поставлені завдання
- обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи
- формувати свою громадянську свідомість та діяти відповідно до неї
- визначити мету та стратегію подальшого розвитку, бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків
- застосовувати знання для ведення здорового способу життя та пристосовуватися до нових обставин та (у тому рахунку конфліктній) ситуації

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Теоретичні основи психології здоров'я людини
2. Концепція та основні засади психологічного здоров'я.
3. Порушення психологічного здоров'я
4. Спосіб життя. Проблеми, пов'язані із способом життя
5. Вікові аспекти психологічного здоров'я. Функціонування сім'ї та її дезадаптаційні форми.
6. Особистість та мікросоціальне оточення: потенційна небезпека для психологічного здоров'я.
7. Вплив мезо- та макро-соціального оточення на психологічне здоров'я.
8. Концепція психічного здоров'я.
9. Основи психогігієни та психопрофілактики

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.

СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Кризова психологія»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Технології медичної діагностики та лікування
Освітній рівень	бакалавр
Термін вивчення (курс)	4 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – сприяти формуванню у студентів цілісного уявлення про поняття та феноменологію критичних станів, екстремальних та травмуючих подій, кризових періодів в житті людини, ознайомлення формами та методами психологічної допомоги і підтримки особистості в кризовому стані, а також розвиток на цій основі професійно-орієнтованих рис особистості, культури гуманного ставлення до людини, активної життєвої позиції. Навчальна дисципліна «Кризова психологія» розвиває логічне й аналітичне мислення студентів, уважність та увагу, їх професійні здібності, вдосконалює навички самостійної роботи з психологічним матеріалом.

Завдання:

- засвоєння студентами основних знань про психологічні кризи в житті особистості;
- набуття студентами необхідних умінь і навичок здійснення психологічної інтервенції, психологічної допомоги та підтримки;
- набуття студентами умінь і навичок психологічної допомоги і підтримки особистості в кризовому стані;
- формування умінь і навичок самостійної побудови програми психологічної допомоги та супроводу особистості в кризових і посткризових ситуаціях і періодах життя;
- ознайомлення з особливостями поведінки людини та з методами збереження її психологічного здоров'я в критичних ситуаціях і на поворотних етапах життєвого шляху;
- формування у студентів особистісних якостей, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків в майбутній професійній діяльності.

Результати навчання: набуття студентами необхідних умінь і навичок здійснення первинної психологічної інтервенції, психологічної допомоги та підтримки особистості в скрутних і кризових життєвих ситуаціях.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- основні поняття та загальні проблеми сучасної кризової психології;
- основні засади здійснення психологічної допомоги та психосоціального супроводу особистості в кризових життєвих обставинах та екстремальних ситуаціях;
- особливості формування та протікання нормативних та ненормативних криз особистості;

- особливості емоційних переживань, інших проявів поведінки особистості у кризові періоди життя;
- особливості організації психологічної допомоги та підтримки при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- загальні підходи надання невідкладної психологічної допомоги людям, що опинились в осередку лиха;
- методи психологічної допомоги та підтримки особистості в скрутних і кризових життєвих ситуаціях;

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу з кризової психології;
- застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, володіти методами первинної психологічної допомоги та підтримки людині в складних ситуаціях життя;
- діагностувати емоційні стани та інші прояви поведінки особистості у кризові періоди життя;
- розрізнити вікові психологічні особливості протікання кризи у людини;
- обґрунтовувати механізми виникнення та прояву кризових життєвих ситуацій та періодів, а також чинники, що регламентують їх протікання;
- здійснювати психологічний вплив на особистість у межах професійного спілкування;
- застосовувати креативність у пошуку шляхів вирішення та пом'якшення проблематики осіб, що переживають кризові стани;
- вміння надавати первинну психологічну допомогу та підтримку людям, що переживають нормативні та ненормативні кризи на різних вікових етапах;
- навички профілактики професійної та особистісної деформації, здатність збереження психологічного здоров'я та самовідновлення;
- здатність використовувати адекватні стратегії подолання критичних ситуацій та способів соціально-психологічного впливу на особистість з метою формування у неї копінг-поведінки.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Поняття життєвої кризи. Класифікація криз. Стадії розвитку кризи.
2. Психологічно здорова особистість.
3. Психологічна травма. Копінг-стратегії подолання психологічної травми.
4. Психологія горювання. Психологічний час. Компетентність у часі.
5. ПТСР. Гостра та тривала стресові реакції.
6. Кризи особистісного розвитку. Вікові кризи.
7. Віктимність особистості, її причини та наслідки.
8. Кризи професійної діяльності особистості. Професійне вигорання.
9. Кризи особистості, що викликані зовнішніми чинниками.
10. Психологія вмирання та паліативна медицина.
11. Психологія онкохворих.
12. Психологія суїцидальної поведінки.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК 01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
 ЗК 04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
 ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК 07. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
 ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні):

СК 16. Здатність виконувати санітарно-гігієнічні дослідження об'єктів довкілля, фізичних і хімічних факторів, антропогенних впливів тощо з підготовкою заключення.

СК 17. Здатність надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

В. о. завідувача кафедри _____ М. П. Тимофієва